

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)

Tekst: 2 Korinthiërs 3, 17

Ochtenddienst

Geloofbelijdenis

H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen: Psalm 103 : 1 en 5**
- 4 Lezing van de wet (versie E.A. de Boer)**
- 5 Zingen: Gezang 157 : 1 - 4**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing: 2 Korinthiërs 3**
- 8 Tekst: 2 Korinthiërs 3 : 17**
- 9 Woordbediening**
- 10 Zingen: Lied 477 : 1 en 2**
- 11 Openbare Geloofsbelijdenis**
- 12 Zingen : Lied 341 : 3 (staand)**
- 13 Dankzegging en voorbede**
- 14 Collecte**
- 15 Zingen : Gezang 115 : 1 en 2**
- 16 Lezing formulier 5 voor de viering van het Heilig Avondmaal**
- 17 Klaarmaken tafel: Gezang 123 : 1 (staand)**
- 18 Tijdens viering : Gezang 123 : 2 - 4, Gezang 125, Gezang 104, Gezang 103,**
- 19 Slotzang: Gezang 123 : 5 (staand)**
- 20 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

'Waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid.' Dat is een prikkelende en nieuwsgierig makende uitspraak, kan ik me zo voorstellen. Want vrijheid is een groot goed. Niet voor niets herdenken we elk jaar opnieuw op 5 mei dat we bevrijd zijn van de Duitse overheersing. Maar helaas is vrijheid ook een begrip waar veel misverstanden over bestaan in onze tijd. Globaal leeft de volgende gedachte in de samenleving over vrijheid. *[Vrijheid = maximale keuzevrijheid = geluk.]* Dus vrijheid is dat je in alles zelf een vrije keuze kunnen maken en als je dat zorgt ervoor dat je een gelukkig leven hebt. Hoe onzinnig dit denkbeeld is blijkt wel uit de praktijk van het leven. Want wat we zien is dat heel veel mensen graag bereid zijn een stuk vrijheid op te geven voor dingen die ze blijkbaar belangrijker vinden. Het overgrote deel van de mensheid is daar zelfs toe bereid. Want de meeste mensen verkiezen het getrouwd zijn boven het vrijgezellenbestaan. Wat dus niet klopt met het idee dat volledige vrijheid gelukkig maakt. Want wie getrouwd is gaat verplichtingen aan en beperkt zijn keuzemogelijkheden aanzienlijk. Bijvoorbeeld op het punt van omgang met geld. Wie vrijgezel is hoeft niet met een partner te onderhandelen over bepaalde aankopen. Wie vrijgezel is hoeft zich niet te verantwoorden voor zijn late thuiskomst en waar hij heeft uitgehangen. Die is daar helemaal vrij in, maar blijkbaar leveren mensen die vrijheid graag in voor de band van het huwelijk en de verantwoordelijkheid voor de zorg voor kinderen. Want ook het ouderschap geeft gevolgen voor je vrijheid. In de praktijk van het leven leveren we dus graag keuzevrijheid omdat we geloven dat een leven met bepaalde binding ons meer vreugde en voldoening zal geven dan een leven vol keuzemogelijkheden. *[Praktijk is anders]* En deze binding neemt op zich wel keuzemogelijkheden bij ons weg, maar ervaren we niet als een vervelende beperking van onze vrijheid. Blijkbaar klopt er niet zo veel van die gedachte. Maximale keuzevrijheid staat niet gelijk aan geluk. Vrijheid staat ook niet gelijk aan maximale keuzevrijheid. De werkelijkheid ligt blijkbaar een stuk genuanceerder.

In Gods Woord lezen we veel over vrijheid. Het is een van de centrale thema's. Eén van de namen van onze Heer Jezus Christus staat ermee in verband. Namelijk de naam 'Jezus'. Want 'Jezus' betekent 'Verlosser'. *[Groot goed]* In het Oude Testament lezen we telkens weer over het feit dat God zijn volk uit de slavernij van Egypte heeft bevrijd. In

Galaten 5 : 13 lezen we zelfs, dat we geroepen zijn om vrij te zijn. Vrijheid wordt in Gods Woord als een groot goed gezien. Wat het ook is. En daarom is het belangrijk om aan de hand van het onderwijs van God zelf te begrijpen wat werkelijke vrijheid is. Daarvoor wil ik u eerst meenemen naar woorden van de Heer Jezus die Hij tegen zijn volksgenoten heeft gesproken. Dat was op een moment dat velen tot geloof in Hem kwamen. En dan zegt de Heer tegen deze Joden die in Hem geloofden: [*'Wanneer u bij mijn woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen. U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.'* (Joh. 8 : 31-32)] De waarheid zal u bevrijden. Leven in de waarheid maakt vrij en wie de waarheid niet kent is dus niet vrij. Zo iemand kan zich wel vrij voelen, maar hij is het niet. De waarheid bevrijdt. Nu is dat al waar in het gewoon menselijke vlak. Als we bijvoorbeeld door psychotherapie ons gedrag beter leren begrijpen, dan opent dat de mogelijkheid om voortaan anders met bepaalde gebeurtenissen om te gaan. Waardoor we er niet meer zo in vast komen te zitten als vroeger. Maar dat geldt nog veel meer in geestelijk opzicht.

In onze tekst is vrijheid verbonden met de Geest van de Heer. Met de Heilige Geest. Waar deze Geest is, daar is vrijheid. Deze Geest leidt mensen in de vrijheid. En hoe doet Hij dat? En dan komt de verbinding met de woorden van de Heer Jezus uit Johannes 8. De Heilige Geest leidt ons in de waarheid. [*In Johannes 14 : 17 noemt Jezus Hem ook de Geest van de waarheid*]. Hij opent de ogen voor de werkelijkheid waarin we leven. Hij opent de ogen voor de werkelijkheid van God. Hij opent de ogen voor onze zonden en onze slavernij. Hij opent de ogen voor de weg naar de vrijheid. Hij laat ons dus 'zien' - een heel belangrijk woord uit 2 Korinthiërs 3 - wat de waarheid is. Dat is dus maar niet zozeer een intellectueel zien, maar een inzien. Een inzien met verstand en hart.

Want wat is die waarheid waar de Heilige Geest ons in leidt? Dat heeft onze Heer Jezus Christus duidelijk gemaakt in het tafelgesprek dat Hij met zijn twaalf leerlingen had kort voor zijn gevangenneming. Diverse malen tijdens die maaltijd komt de Heilige Geest ter sprake. Op een gegeven moment vat de Heer zijn werk dan als volgt samen. [*Wanneer de Geest komt zal Hij de wereld duidelijk maken wat zonde, gerechtigheid en oordeel is: zonde - dat ze niet in Mij geloven, gerechtigheid - dat Ik naar de Vader ga en jullie me niet meer zien, oordeel - dat de heerser over deze wereld is veroordeeld* (Joh. 16 : 8 - 11)].

De waarheid waar de Heilige Geest ons in leidt is dus allereerst de kennis van onze zonden en onze zondige natuur. Want als toch ergens duidelijk is geworden in de geschiedenis van deze wereld hoe blind we zijn, dan is het wel in de omgang met Gods eniggeboren Zoon. Hij heeft niets anders dan goed gedaan. Hij heeft vele, vele mensen genezen van hun kwalen. Sommige mensen heeft Hij zelfs uit de dood gered. Hij heeft mensen die verstoten waren uit de samenleving opgezocht en liefde geboden. Hij voelde zich voor niemand te goed. Voor kinderen maakte Hij tijd. Hoeren en tollenaars omringde Hij met liefde. Hij nam het op voor de schare van gelovige mensen waar de leiders van Israël op neerkeken. Nooit toonde Jezus haat. Nooit was Hij onredelijk. Nooit heeft Hij een mens kwaad gedaan. Zelfs niet toen ze Hem verschrikkelijk kwaad deden en onrechtvaardig behandelden. Maar toch hebben de mensen Hem gehaat. Ze hebben geroepen om zijn kruisiging. Ze hebben Hem vervloekt en verwenst. Dit laat dus zien hoe dwaas en blind de mens is. Het laat zien dat de mens de liefde niet lief heeft. Het laat zien dat de mens niet voor God wil leven. **[Zondigheid mens]** Dat is waar de Heilige Geest de mens aan ontdekt. Dat was een heel belangrijk deel van het onderwijs dat Petrus, geleid door de Heilige Geest, op de Pinksterdag aan de inwoners van Jeruzalem gaf. En door de werking van deze Geest kwamen die dag drieduizend mensen tot geloof. En door de kracht van deze zelfde Geest belijden vandaag deze vier jonge broeders dat ze zich vanwege hun zonden voor God verootmoedigen. Dat ze zich voor God klein maken (vraag 3 uit het formulier voor de openbare geloofsbelijdenis).

Verder leert de Heilige Geest die in de waarheid leidt dat Jezus Christus de Verlosser is van de wereld. Jezus zegt in Johannes 16 over gerechtigheid, dat gerechtigheid is dat Jezus naar de Vader gaat. Jezus wordt wel door de mensen verstoten, omdat ze niet willen zien wie Hij werkelijk is. Maar zijn Vader erkent zijn Zoon natuurlijk wel. Hij ziet de liefde van zijn kind. Hij waardeert ten volle het offer dat zijn Zoon voor een verloren mensheid brengt. **[De Vader zet het onrecht dat de mensen zijn Zoon hebben aangedaan ongedaan maakt.]** En waaruit blijkt dat? Uit het feit dat zijn Vader Hem weer in zijn plek in het Vaderhuis. Ja, Hij zal zelfs plaats mogen nemen op de troon van God en de alle macht krijgen over hemel en aarde.

Dat zagen de Joden niet. Hun zicht was namelijk vertroebeld door een sluier. Zoals Paulus daarover schrijft in 2 Korinthiërs 3. De sluier zorgde ervoor dat zoveel Joden geen goed zicht hadden op de wet en geen goed zicht hadden op Jezus Christus. Want ze

meenden nog altijd dat ze gered kunnen worden van het oordeel van God doordat ze de wet naleven. Ze zien niet in dat ze daar niet toe in staat zijn. Ze zien niet dat die wet ze niet kan bevrijden, maar dat die wet hen juist veroordeelt. En de sluier zorgt er ook voor dat ze geen goed zicht op Jezus Christus hebben. Want ze menen geen Verlosser nodig te hebben, maar zichzelf te kunnen verlossen. Dus ze begrijpen zijn uitgestoken hand en liefdevolle uitnodiging niet. Die roept zelfs irritatie en weerstand op.

De Joden zitten gevangen in hun eigen onmacht om te leven naar de wil van de HERE. Ze kunnen het niet, maar weigeren tegelijkertijd de verlossing aan te nemen die Jezus Christus hen wil geven. Zo blijven ze tegen muren oplopen en komen ze niet verder.

Maar er is nog een probleem voor de wereld. Mensen zijn in de macht van de overste van de wereld. Omdat ze tegen hun Schepper in opstand zijn gekomen en niet in staat zijn om naar Gods geboden te leven, zijn ze in de macht van de duivel. Ze hebben geen toekomst, zolang de overste van de wereld macht over ze heeft. Dan blijven ze gevangen. Maar de Heilige Geest die in de waarheid leidt vertelt ons ook het blijde nieuws over het oordeel. Het oordeel dat de heerser over deze wereld veroordeeld is. [*Zijn macht is gebroken door Jezus Christus.*] En ieder mens die door de Heilige Geest inziet dat Jezus Christus ook deze vijand van hem heeft verslagen, die is werkelijk vrij.

Maar wat is dan die vrijheid? Dat is dus niet de vrijheid van de maximale keuzevrijheid, waar toch geen weldenkend mens behoefte aan heeft. Wat vrijheid is wordt bepaald door wie we zijn. Door onze aard. Ik ben geen vogel en ik zou het dus niet al vrijheid ervaren om vanaf een toren in de lucht te worden gegooid. Ik ben geen vis en zou het ook niet als vrijheid ervaren om midden op de Noordzee in het water te worden geworpen. U en ik, wij zijn mensen. Mensen die naar het beeld van God geschapen zijn. Met het doel dat we in God en al het goede dat Hij geeft ons geluk vinden en Hem daarvoor loven en prijzen. Doen waartoe je bestemd bent geeft het diepste gevoel van vrijheid. Want je voelt je dan op geen enkele manier klem zitten. Het geeft het diepste gevoel van voldoening. [*Vrijheid is*] Dat is wat de Heilige Geest ons leert zien. Hij laat het trouwens niet alleen zien, maar Hij opent ook onze ogen voor deze heerlijke waarheid. Ja, de Geest gaat zelfs zover dat Hij ons ook innerlijk verandert. Zodat het ons verlangen om met en voor God te leven alleen maar groeit. Zoals het al in Jezus Christus volmaakt is, zo groeit het is ons. Vandaar dat Paulus in het volgende vers kan schrijven: 'Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door

de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd.' En hoe meer die verandering bij ons plaats vindt, hoe meer we de vrijheid zullen ervaren waartoe God ons roept. Waar de Geest is is dus vrijheid. Dat hebben jullie goed gezien jongens. Jullie hebben ervoor gekozen om met God te leven. Met de God die al lang voor jullie gekozen had. Jullie hebben ervoor gekozen om datgene met jullie leven te doen, waarvoor jullie je leven ontvangen hebben. Leven met de Vader, en zijn Zoon Jezus Christus, en met zijn Geest die Hij in ons midden heeft uitgestort en met de mensen die delen in hetzelfde geloof. Als je zo door de kracht van de Heilige Geest met je God leeft, ben je werkelijk vrij.

Amen